

Bemærkninger til forslaget

Den 21. februar 1997 godkendte et stort flertal her i Folketinget EU-aftalen med Israel - på grundlag af beslutningsforslag nr. B 7, som blev fremsat den 2. oktober 1996.

Forud var gået en lang behandling i Folketingets Europaudvalg, hvor udenrigsministeren havde besvaret en lang række spørgsmål, bl.a. fra Enhedslistens side. Enhedslistens indstilling var, at det var et helt forkert signal at sende Israel, at man indgik en sådan associeringsaftale med landet, selv om Israel førte en hård undertrykkelsespolitik over for palæstinenserne i de besatte områder og behandlede det store palæstinensiske mindretal inden for Israels grænser som andenklassens borgere.

Forslagsstillerne henviste dengang til artikel 2 i associeringsaftalen, hvor det hedder:

»Forbindelserne mellem parterne samt alle bestemmelserne i denne aftale bygger på respekten for menneskerettighederne og de demokratiske principper, som ligger til grund for deres interne og internationale politik, og som udgør et væsentligt element i aftalen«.

Desuden skrev udenrigsministeren dengang i sine bemærkninger til B 7:

»Respekten for de demokratiske principper og for menneskerettighederne udgør et væsentligt element for partnerskabet. I tilfælde af den ene parts misligholdelse vil den anden part i medfør af aftalens bestemmelser kunne træffe passende foranstaltninger. Manglende overholdelse af aftalens væsentligste elementer vil således kunne føre til suspension af aftalen«.

Forslagsstillerne sagde, at en ratifikation af Folketinget af denne aftale var det samme som at godkende den israelske politik. Heroverfor mente nogle fra det store flertal, som i sidste ende godkendte aftalen, at man skulle vedtage den og bruge den proces, som ville følge i sporet på aftalen, til at presse Israel til at standse undertrykkelsen af den palæstinensiske befolkning.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at udviklingen mildt sagt ikke har vist det ønskede resultat. Derfor bør Danmark i EU arbejde for og direkte foreslå, at EU suspenderer den indgåede aftale med henvisning

til de kontinuerlige israelske overtrædelser af artikel 2 i den indgåede aftale.

Som begrundelse for at godkende aftalen skrev en del af flertallet, bestående af S, SF, RV og CD:

»Partierne lægger stor vægt på aftalernes artikel 2, som henviser til, at respekten for de demokratiske principper og menneskerettighederne, som de er stadfæstet i verdenserklæringen om menneskerettighederne, ligger til grund for Fællesskabets og »de enkelte landes« interne og internationale politik og udgør et væsentligt element i denne aftale.

Partierne har noteret sig, at regeringen har lovet at give Folketinget en regelmæssig orientering om menneskerettighederne i alle de lande, som der er indgået Euro-Middelhavsassocieringsaftaler med.

Partierne har desuden noteret sig, at regeringen vil arbejde for, at EU etablerer en overvågningsmekanisme, som skal stå for løbende overvågning af aftalerne med henblik på overholdelse af aftalernes artikel 2«.

Allerede den 11. november 1997 måtte en af deltagerne i dette betænkningsskema, Elisabeth Arnold fra RV, konstatere, at »Udviklingen siden Folketingets godkendelse af aftalen med Israel har kun bekræftet, at det ikke går fremad med overholdelsen af menneskerettighederne. Nu kommer så kritikken fra Amnesty, og derfor må EU tage stilling til, hvad det skal have af konsekvenser for Israel«. Denne udtalelse kom Elisabeth Arnold med til Berlingske Tidende som reaktion på en rapport fra Amnesty International om den israelske brug af tortur.

Forslagsstillerne vil også henvise til den resolution, som FN's Sikkerhedsråd vedtog den 7. oktober 2000, hvori Sikkerhedsrådet fordømte volden, herunder den overdrevne brug af magt over for palæstinenserne, som har resulteret i tab af menneskeliv og sårede.

Resolutionen opfordrer også Israel til at overholde den fjerde Genèvekonvention, der handler om beskyttelse af civile i krigssituationer. Resolutionen anbefaler også nedsættelsen af en gruppe som - hurtigt og objektivt - kan undersøge, hvad der igangsatte denne nyeste konfrontation mellem de israelske styrker og palæstinenserne.